

Świadczenia na rzecz rodziny w województwie małopolskim w 2021 r.

29.09.2022 r.

↓ 8,1%

Spadek świadczeniobiorców r/r

Z tytułu świadczeń rodzinnych w 2021 r. w województwie małopolskim wypłacono 880,7 mln zł, a korzystało z nich średnio miesięcznie 325,1 tys. świadczeniobiorców. W ramach rządowego programu „Rodzina 500 plus” na wsparcie rodzin przeznaczono 3789,9 mln zł w formie świadczenia wychowawczego. Dodatkową formę finansowego wsparcia państwa dla rodzin

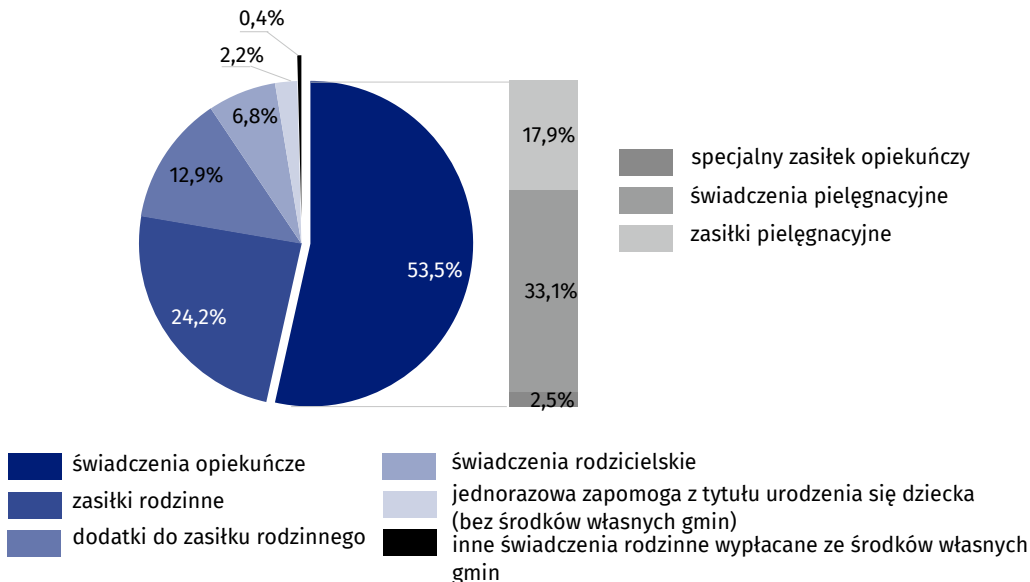
stanowiły świadczenia z funduszu alimentacyjnego, z którego wypłacono 61,4 mln zł. Ponadto realizowano inne działania mające na celu polepszenie sytuacji rodzin, między innymi rządowe programy „Dobry Start”, „Karta Dużej Rodziny”.

Świadczenia rodzinne

Ze świadczeń rodzinnych w województwie małopolskim w 2021 r. korzystało średnio miesięcznie 325,1 tys. świadczeniobiorców i w porównaniu z poprzednim rokiem było to mniej o 28,8 tys., tj. o 8,1%. Łącznie w ciągu roku wypłacono świadczenia w kwocie 880,7 mln zł, co stanowiło spadek o 7,0 mln zł, tj. o 0,8% w porównaniu z poprzednim rokiem.

Ze świadczeń rodzinnych korzystało średnio miesięcznie 325,1 tys. świadczeniobiorców

Wykres 1. Struktura świadczeń rodzinnych wypłaconych w 2021 r.

Źródło: Krajowy System Monitoringu Świadczeń Rodzinnych MRiPS.

Wśród świadczeń rodzinnych wypłaconych w województwie małopolskim w 2021 r. dominowały świadczenia opiekuńcze, kierowane do osób niepełnosprawnych i ich opiekunów. Wyniosły one 471,6 mln zł i stanowiły 53,5% wartości świadczeń rodzinnych ogółem.

Świadczenia skierowane do rodzin z dziećmi wyniosły łącznie 409,1 mln zł tj. 46,5% świadczeń rodzinnych. Wymienioną kwotę stanowiły głównie: zasiłki rodzinne wraz z dodatkami – 326,6 mln zł (37,1% ogólnej wartości świadczeń rodzinnych), świadczenia rodzicielskie – 60,2 mln zł (6,8%), zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka – 18,9 mln zł (2,2%). Podobnie jak w poprzednich latach najwyższe kwoty świadczeń rodzinnych wypłacono w Krakowie (105,4 mln zł), natomiast najniższe w powiecie proszowickim (9,8 mln zł).

Ogólna wartość wypłaconych w 2021 r. zasiłków rodzinnych wyniosła 213,2 mln zł i była niższa o 11,6% od wypłaconej rok wcześniej. Zasiłki rodzinne pobierało średnio miesięcznie 69,2 tys. rodzin (mniej o 12,2 tys., tj. o 15,0% niż przed rokiem). Wśród rodzin pobierających zasiłki rodzinne przeważały rodziny z dwójką dzieci uprawnionych do zasiłku (27,7 tys., tj. 40,0%). Rodziny wielodzietne, pobierające zasiłki na troje i więcej dzieci, stanowiły 31,2% wszystkich rodzin w województwie objętych tego typu pomocą, natomiast rodzin z jednym uprawnionym dzieckiem było 28,8%. Najwyższy odsetek rodzin wielodzietnych pobierających zasiłki rodzinne wystąpił w powiecie nowosądeckim (40,0%), natomiast najniższy w olkuskim (22,0%).

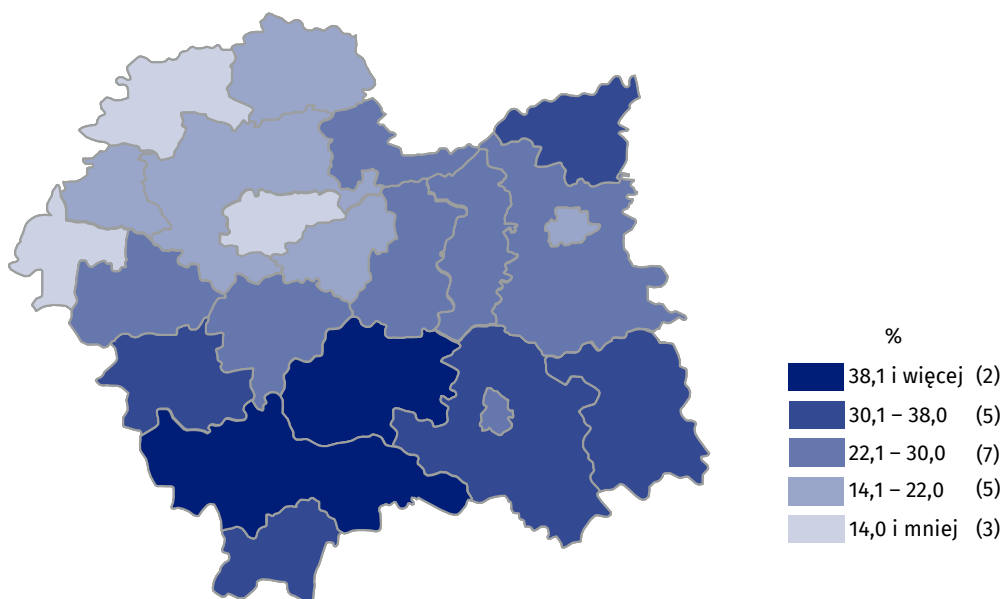
Zasiłki rodzinne pobierało średnio miesięcznie 69,2 tys. rodzin na 156,6 tys. dzieci

Uwzględniając dochód na osobę w rodzinie, najliczniejszą grupę beneficjentów zasiłków rodzinnych w 2021 r., podobnie jak rok wcześniej, stanowiły rodziny z dochodem netto od 400 zł do wysokości progu dochodowego¹ (44,5%). Następną liczną grupą były rodziny z dochodem do 400 zł (42,2% rodzin korzystających z zasiłków). Rodziny nie uzyskujące żadnego dochodu stanowiły 7,9% rodzin pobierających zasiłki rodzinne.

Przeciętnie miesięcznie zasiłki rodzinne były wypłacane na 156,6 tys. dzieci (w 2020 r. na 176,9 tys. dzieci). Najliczniejszą grupę dzieci korzystających z zasiłków rodzinnych stanowiły dzieci w wieku 6–12 lat (39,0%). Kolejną pod względem liczebności była grupa dzieci w wieku poniżej 6 lat (29,4%). Najmniej liczną grupę korzystających z zasiłków rodzinnych stanowiły dzieci w wieku powyżej 18 lat (7,0%).

W grupie wiekowej poniżej 18 lat zasiłki rodzinne otrzymywało 22,3% dzieci, przy czym udział ten był znacznie zróżnicowany terytorialnie. Najwyższy odnotowano w powiecie limanowskim (38,2%), natomiast najniższy w Krakowie (7,5%).

Mapa 1. Udział dzieci w wieku poniżej 18 lat, na które rodzice pobierali zasiłki rodzinne w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku w 2021 r.

Źródło: Krajowy System Monitoringu Świadczeń Rodzinnych MRiPS.

Kwota dodatków do pobieranych zasiłków rodzinnych wyniosła 113,4 mln zł. W porównaniu z 2020 r. kwota ta była niższa o 9,5%. Średnio miesięcznie wypłacano 84,3 tys. świadczeń, tj. o 8,6% mniej niż rok wcześniej.

W ogólnej kwocie dodatków do zasiłków rodzinnych przeważały dodatki z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej (34,5 mln zł – 30,5%) oraz z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (21,8 mln zł – 19,2%). Najmniej przeznaczono na dodatki z tytułu urodzenia dziecka (7,3 mln zł – 6,4%), jak również z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego (9,6 mln zł – 8,5%).

¹ Do kwoty 674 zł lub 764 zł, jeżeli w rodzinie występuje dziecko niepełnosprawne.

Średnio miesięcznie wypłacano 76,5 tys. świadczeń opiekuńczych w łącznej kwocie 471,6 mln zł. W porównaniu z poprzednim rokiem odnotowano wzrost liczby świadczeń o 1,3% i ich kwoty o 11,1%. Ponad połowę wartości świadczeń opiekuńczych stanowiły świadczenia pielęgnacyjne (291,9 mln zł, tj. 61,9%). Zasiłki pielęgnacyjne wypłacono w kwocie 158,0 mln zł (33,5% świadczeń opiekuńczych), a specjalne zasiłki opiekuńcze w kwocie 21,7 mln zł (4,6%).

W 2021 r. z budżetu państwa wypłacono w województwie małopolskim 18,9 mln zł jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka („becikowe”), czyli mniej o 8,4% w porównaniu z poprzednim rokiem. Przeciętnie miesięcznie z tytułu „becikowego” wypłacano 1,6 tys. świadczeń. Najwyższe kwoty „becikowego” wypłacono w ciągu roku w Krakowie (2,3 mln zł, tj. 12,1% kwoty wypłaconej w województwie).

Poza „becikowym” gminy z własnych środków wypłaciły zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka o wartości 1,3 mln zł. Były one niższe od wypłaconych rok wcześniej o 3,2 mln zł.

Świadczenie rodzicielskie wypłacane jest kobietom, które urodziły dziecko, a nie przysługuje im zasiłek macierzyński lub uposażenie macierzyńskie np. bezrobotne, studentki, wykonujące pracę na podstawie umów cywilnoprawnych. W szczególnych przypadkach może być wypłacane również ojcu lub opiekunowi prawnemu dziecka. W 2021 r. wypłacono świadczenie rodzicielskie w łącznej kwocie 60,2 mln zł, a pobierało je średnio miesięcznie 5,5 tys. osób (2020 r. – odpowiednio 66,3 mln zł i 6,1 tys. osób). Najwyższe kwoty świadczeń rodzicielskich wypłacono w Krakowie (10,6 mln zł, tj. 17,6% kwoty wypłaconej w województwie).

Świadczenia rodzicielskie pobierało średnio miesięcznie 5,5 tys. osób

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Ze świadczeń wypłacanych z funduszu alimentacyjnego mogą korzystać osoby uprawnione do pobierania alimentów, których egzekucja okazała się bezskuteczna. W 2021 r. w województwie małopolskim z tego funduszu wypłacono 141,4 tys. świadczeń o łącznej wartości 61,4 mln zł. W porównaniu z 2020 r. było to mniej - odpowiednio o 3,7% i o 3,4%. Przeciętna wysokość świadczenia w 2021 r. wyniosła 434 zł (rok wcześniej 433 zł).

Świadczenia z programu „Dobry Start”

W ramach programu „Dobry Start” każdemu uczącemu się dziecku, rozpoczynającemu rok szkolny, wypłacane jest jeden raz w roku świadczenie na wyprawkę szkolną. Jest ono przyznawane niezależnie od uzyskiwanego dochodu i wynosi 300 zł.

W województwie małopolskim w 2021 r. wsparcie w ramach programu otrzymało 409,5 tys. uczniów, a do rodzin trafiło z tego tytułu 122,9 mln zł. W ogólnej liczbie dzieci, na które wypłacono świadczenie 2/3 stanowili uczniowie szkół podstawowych.

W ramach programu „Dobry Start” wsparcie otrzymało 409,5 tys. uczniów

Karta Dużej Rodziny

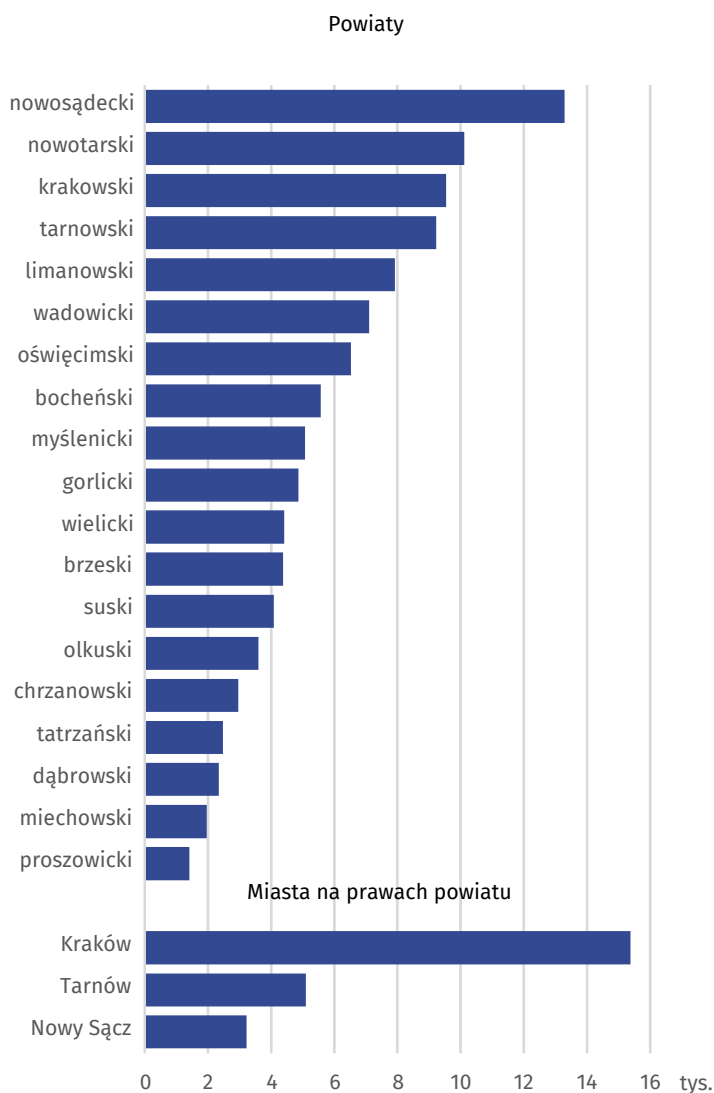
Rodzinom wielodzietnym z minimum trójką dzieci, niezależnie od wysokości dochodu na osobę w rodzinie, przyznawana jest Karta Dużej Rodziny. Przysługuje ona również rodzicom, którzy kiedykolwiek mieli na utrzymaniu minimum trójkę dzieci, niezależnie od tego ile lat mają dzieci w momencie składania wniosku. Rodzice mogą korzystać z ulg i zniżek dożywotnio.

Karta Dużej Rodziny to system zniżek wspierający budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwiający dostęp do wielu dóbr i usług. Posiadacze Karty Dużej Rodziny mają możliwość korzystania m.in. ze zniżek na przejazdy kolejowe, niższych opłat paszportowych, darmowych wstępów do parków narodowych, a także zniżek na zakup żywności, ubrań, kosmetyków, książek czy paliwa.

Od kilku lat obserwuje się systematyczny wzrost zainteresowania omawianym systemem ulg i zniżek. W 2021 r. Kartę Dużej Rodziny w województwie małopolskim posiadało już 130,5 tys. rodzin, podczas gdy rok wcześniej było ich 115,0 tys. (wzrost o 13,5%). Liczba osób posiadających Kartę Dużej Rodziny wyniosła 497,2 tys., z czego 241,5 tys. osób (48,6%) stanowili rodzice, a 255,7 tys. osób (51,4%) dzieci.

Największy wzrost liczby Kart Dużej Rodziny w porównaniu z poprzednim rokiem odnotowano w powiecie tatrzańskim (o 22,7%).

Wykres 2. Rodziny posiadające Kartę Dużej Rodziny według powiatów w 2021 r.

Źródło: Krajowy System Monitoringu Świadczeń Rodziny MRiPS.

Świadczenia wychowawcze

W ramach rządowego programu „Rodzina 500 plus” na każde dziecko w wieku do 18 lat przysługuje świadczenie wychowawcze w wysokości 500 zł, niezależnie od wysokości dochodu na osobę uzyskiwanego w rodzinie.

W województwie małopolskim wartość wypłaconych w 2021 r. świadczeń wychowawczych wyniosła 3789,9 mln zł i była nieznacznie (o 0,2%) niższa w porównaniu z poprzednim rokiem.

Średnio miesięcznie świadczenie wypłacano na 599,9 tys. dzieci.

Kartę Dużej Rodziny posiadało 130,5 tys. rodzin

Świadczenie wychowawcze „Rodzina 500 plus” wypłacano średnio miesięcznie na 599,9 tys. dzieci

Tablica 1. Kwoty świadczeń wypłaconych na rzecz rodziny według powiatów w 2021 r.

Wyszczególnienie	Kwota wypłaconych świadczeń rodzinnych	Kwota świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego	Kwota świadczeń wychowawczych wypłaconych z programu „Rodzina 500 plus”
	w tys. zł		
WOJEWÓDZTWO	880682	61408	3789871
Powiaty:			
bocheński	29946	1887	130756
brzeski	25389	1520	102975
chrzanowski	27128	3293	116963
dąbrowski	21113	840	58596
gorlicki	42975	2423	118244
krakowski	57996	4234	349150
limanowski	55078	1751	176288
miechowski	11060	1001	48405
myślenicki	39627	1794	164035
nowosądecki	87013	3060	279066
nowotarski	65420	3360	217750
olkuski	22955	2189	107144
oświęcimski	33950	3332	157497
proszowicki	9799	726	44939
suski	32206	1821	95097
tarnowski	64159	2680	219242
tatrzański	20954	1401	73207
wadowicki	46862	3743	185797
wielicki	31210	2323	176186

Tablica 1. Kwoty świadczeń wypłaconych na rzecz rodziny według powiatów w 2021 r. (dok.)

Wyszczególnienie	Kwota wypłaconych świadczeń rodzinnych	Kwota świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego	Kwota świadczeń wychowawczych wypłaconych z programu „Rodzina 500 plus”
	w tys. zł		
Miasta na prawach powiatu:			
Kraków	105430	12162	785977
Nowy Sącz	23822	2733	88605
Tarnów	26591	3132	93954

Źródło: Krajowy System Monitoringu Świadczeń Rodzinnych MRiPS.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Krakowie
Dyrektor Agnieszka Szlubowska
Tel: 12 420 40 50

Rozpowszechnianie:
Informatorium statystyczne
Tel: 12 36 10 151

krakow.stat.gov.pl

@Krakow_STAT

@uskrk

Powiązane opracowania

[Pomoc społeczna i opieka nad dzieckiem i rodziną w 2020 r.](#)

[Świadczenia na rzecz rodziny w 2020 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych – Ochrona zdrowia, opieka społeczna i świadczenia na rzecz rodziny](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Świadczenia rodzinne](#)

[Świadczenie z funduszu alimentacyjnego](#)

[Zasiłek pielęgnacyjny](#)